

Î N C H E I E R E

17 mai 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului,
judecători

Valentina Clevadi
Dumitru Mardari, Galina Stratulat

examinând admisibilitatea recursului declarat de Gheorghe Forțu și Rodica Forțu,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Vasili Guban împotriva lui Gheorghe Forțu, Rodicăi Forțu, Ameliei Forțu, Vladislav Forțu, intervenient accesoriu Organul de Tutelă și Curatelă din cadrul Direcției Învățământ Cahul (în prezent Direcția Asistență Socială și Protecția Familiei Cahul) cu privire la încasarea datoriei și transmiterea silită a bunului gajat în posesia creditorului gajist, și

cererea reconvențională înaintată de Gheorghe Forțu și Rodica Forțu împotriva lui Vasili Guban cu privire la constatarea nulității clauzei contractuale din contractul de gaj,

împotriva deciziei Curții de Apel Comrat din 08 decembrie 2016, prin care s-a respins apelul declarat de Gheorghe Forțu și Rodica Forțu cu menținerea hotărârii Judecătoria Cahul din 04 iunie 2015 și hotărârea suplimentară a Judecătoria Cahul din 01 iulie 2016,

c o n s t a t ă :

La 06 august 2010, Vasili Guban a înaintat cerere de chemare în judecată împotriva lui Gheorghe Forțu, Rodicăi Forțu, Ameliei Forțu, Vladislav Forțu, intervenient accesoriu Organul de Tutelă și Curatelă din cadrul Direcției Învățământ Cahul (în prezent Direcția Asistență Socială și Protecția Familiei Cahul) cu privire la încasarea datoriei și transmiterea silită a bunului gajat în posesia creditorului gajist.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că, la 09 octombrie 2009 între Vasili Guban și Gheorghe Forțu, Rodica Forțu, care au acționat în nume propriu și din numele copiilor minori Vladislav Forțu și Amelia Forțu a fost încheiat contractul de gaj, în baza căruia reclamantul a împrumutat părților o sumă de bani în valoare de 7 000 euro, ceea ce constituie conform cursului Băncii Naționale suma de 113 400 lei, pe un termen de 8 luni, până la 09 iulie 2010 cu procentul lunar de 13%.

În scopul garantării executării obligațiilor prevăzute de contractul de gaj, debitorii au depus în gaj bunul imobil cu nr. cadastral 1701106.029.01.002, situat în or. Cahul, str. Spirin 96, ap. 2, imobil care aparține debitorilor gajiști în baza certificatului nr. 03/1-936 din 01 noiembrie 2002, contractului de vânzare-cumpărare nr. 7568 din 18 decembrie 2002, fapt confirmat prin extrasul din Registrul bunurilor imobile nr. 33650 din 03 septembrie 2009.

Însă, debitorii gajiști nu și-au onorat obligațiunile contractuale față de creditorul gajist în termenul stabilit, nu au achitat datoria și nu au transmis benevol bunul gajat.

Solicită Vasili Guban admiterea acțiunii, deposedarea debitorilor gajiști Gheorghe Forțu, Rodica Forțu de bunul imobil cu nr. cadastral 1701106.029.01.002, situat în or. Cahul, str. Spirin 96, ap. 2, transmiterea bunului imobil cu nr. cadastral 1701106.029.01.002, situat în or. Cahul, str. Spirin 96, ap. 2 în posesia creditorului gajist Vasili Guban pentru vânzare silită, evacuarea lui Gheorghe Forțu, Rodicăi Forțu împreună cu copii minori Vladislav Forțu și Amelia Forțu și bunurile acestora din bunul imobil cu nr. cadastral 1701106.029.01.002, situat în or. Cahul, str. Spirin 96, ap. 2 și încasarea tuturor cheltuielilor de judecată.

La 14 decembrie 2010 Gheorghe Forțu, Rodica Forțu au înaintat cerere reconvențională împotriva lui Vasili Guban cu privire la constatarea nulității clauzei contractuale privind dobânda lunară de 13 % din pct. 1 a contractului de gaj din 09 octombrie 2009, încheiat între creditorul Vasili Guban și debitorii Gheorghe Forțu, Rodica Forțu, precum și constatarea nevalabilității contractului de gaj încheiat la 09 octombrie 2009 între creditorul Vasili Guban și debitorii Gheorghe Forțu, Rodica Forțu (f.d. 25-26, Vol. I).

În motivarea cererii reconvenționale Gheorghe Forțu și Rodica Forțu au menționat că în fapt debitorul gajist a depus cerere de chemare în judecată privind deposedarea și vânzarea forțată a bunului gajat în scopul stingerii sumei împrumutate, cât și perceperea ratei de dobândă de 13 % lunar.

Indică că, întrucât dobânda lunară de 13 %, stipulată în pct. 1 din contractul enunțat a fost stabilit de creditorul gajist în circumstanța ce nu le oferea posibilitatea de a se opune, reieșind din faptul nulității acestei clauze contractuale, consideră că sunt în drept să ceară constatarea nulității acestei clauze contractuale, care survine ca urmare a stabilirii mărimii dobânzii lunare în discordanță cu rata de refinanțare a Băncii Naționale.

Invocând prevederile art. 869 Cod civil, menționează Gheorghe Forțu și Rodica Forțu că luând în calcul că stipulația contractuală supranumită, atrage după sine consecința juridică potrivit căreia se atestă nulitatea unei obligațiuni de bază și duce la nevalabilitatea contractului de gaj încheiat la 09 octombrie 2009.

În acest sens se invocă prevederile hotărârii Plenului Curții Supreme de Justiție a RM cu privire la aplicarea legislației în soluționarea litigiilor legate de obligațiile de gaj care expres menționează că, nevalabilitate obligațiunii de bază are drept de consecință și nevalabilitatea contractului de gaj, însă recunoașterea nevalabilității contractului de gaj în ordine juridică nu poate servi bază pentru încetarea sau recunoașterea nulă a obligației de bază.

Indică că, în acest sens se atestă că contractul de gaj în esența sa prezintă stipulațiile unui contract de împrumut care se limitează cu rambursarea împrumutului în mărime de 7000 euro și ca urmare cerințele reclamantului privind transmiterea pentru comercializare a obiectului gajat este una nefondată.

Mai mult, susține că creditorul gajist nu a înregistrat preavizul său în registrul gajului la organul teritorial cadastral Cahul motiv din care solicitarea reclamantului este una inconsistentă întrucât el nu s-a conformat dreptului material în această materie.

A mai invocat și încălcarea art. 468 alin. (4) Cod civil, care direct stipulează că în contractul de gaj trebuie să se indice numele sau denumirea părților, domiciliul sau sediul lor, acordul expres a debitorului gajist de a constitui gajul în favoarea creditorului gajist, tipul gajului, descrierea bunului gajat, estimarea bunului gajat și locul aflării lui, esența, scadența creanței garantate prin gaj și valoarea maximă acesteia fără dobânzi și alte cheltuieli, permiterea sau interzicerea gajului ulterior, precum și alte condiții stabilite prin acordul părților.

Prin încheierea Judecătorei Cahul din 22 martie 2011 s-a dispus atragerea în calitate de intervenienți accesorii a lui Vadim Neagu și Dumitru Terzilă.

Prin hotărârea Judecătorei Cahul din 22 iunie 2011 s-a admis parțial acțiunea înaintată de Vasili Guban, fiind depuse Vasili Guban și Rodica Forțu de bunul imobil gajat, cu transmiterea bunului gajat lui Vasili Guban pentru a fi vândut și evacuarea primilor din apartament.

S-a încasat de la Gheorghe Forțu și Rodica Forțu în folosul lui Vasili Guban cheltuielile de judecată în sumă de 1 582 lei.

Acțiunea reconvențională a fost admisă parțial, fiind constatată nulitatea clauzei contractuale din contractul de gaj din 09 octombrie 2009, în partea a 13 %, încheiat între Guban Vasili și Gheorghe Forțu și Rodica Forțu. În rest, cerințele acțiunilor au fost respinse.

La 19 august 2011 nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe din 22 iunie 2011, Gheorghe Forțu și Rodica Forțu au declarat apel, cerând casarea hotărârii cu emiterea unei hotărâri noi, prin care să fie respinse cerințele lui Vasili Guban și admisă acțiunea reconvențională înaintată.

Prin decizia Curții de Apel Cahul din 01 decembrie 2011 s-a admis apelul declarat de Gheorghe Forțu și Rodica Forțu, pricina fiind restituită spre rejudecare în aceeași instanță în alt complet de judecată.

Prin hotărârea Judecătorei Cahul din 04 septembrie 2012 s-a admis parțial acțiunea înaintată de Vasili Guban, bunul gajat fiind transmis silit în proprietatea lui pentru a fi vândut în scopul stingerii obligațiilor pecuniare, fiind dispusă evacuarea lui Gheorghe Forțu, Rodicăi Forțu, împreună cu copii minori Vladislav Forțu și Amelia Forțu din apartament.

S-a încasat în mod solidar de la Gheorghe Forțu și Rodica Forțu în beneficiul lui Vasili Guban suma de 1 582,33 lei taxa de stat, 1 600 lei asistența juridică și 132,5 lei cheltuielile judiciare, iar în total 3 314,83 lei.

Acțiunea reconvențională s-a admisă parțial, fiind constatată nulitatea clauzei contractuale din contractul de gaj de 13 %. În rest cerințele Vasili Guban, Gheorghe Forțu și Rodica Forțu au fost respinse ca fiind neîntemeiate.

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe din 04 septembrie 2012, la 11 decembrie 2012, Gheorghe Forțu și Rodica Forțu, au contestat-o cu apel, solicitând casarea hotărârii primei instanțe cu emiterea unei noi hotărâri, prin care să fie respinse cererile intimatului Vasili Guban și admiterea cererii reconvenționale.

Prin decizia Curții de Apel Cahul din 12 iunie 2013 s-a admis apelul declarat de Gheorghe Forțu și Rodica Forțu, fiind casată integral hotărârea Judecătorei Cahul din 04 septembrie 2012.

S-a dispus scoaterea de pe rol a cererii de chemare în judecată a reclamantului Vasili Guban împotriva lui Gheorghe Forțu și Rodica Forțu privind deposedarea de bunul gajat și transmiterea creditorului-gajist pentru a fi vândut, evacuarea persoanelor și bunurilor din imobilul gajat, din motiv că reclamantul Vasili Guban nu a respectat procedura soluționării prealabile a pricinii pe cale extrajudiciară, prevăzută de lege.

S-a trimisă spre rejudecare în prima instanță, în alt complet de judecată, pricina civilă pe capătul pretențiilor acțiunii reconvenționale a lui Gheorghe Forțu și Rodicăi Forțu împotriva lui Vasili Guban privind constatarea nulității clauzei contractuale și a contractului de împrumut cu gaj.

S-a dispus ca la rejudecarea pricinii prima instanță să soluționeze oportunitatea atragerii în proces a persoanelor Vladislav Forțu și Amelia Forțu, în conformitate cu prevederile art. 62, 67 Cod de procedură civilă.

La 08 iulie 2013, Vasili Guban a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Gheorghe Forțu, Rodicăi Forțu, Vladislav Forțu și Ameliei Forțu, intervenient accesoriu Organul de Tutelă și Curatelă din cadrul Direcției Învățăământ Cahul (în prezent Direcția Asistență Socială și Protecția Familiei Cahul) privind încasarea datoriei și transmiterea silită a bunului gajat în scopul realizării gajului, care prin încheierea judecătorei Cahul din 09 iulie 2013 a fost primită pentru examinare.

În întemeierea acțiunii reclamantul a menționat, că în fapt, conform contractului de gaj nr. 20389 din 09 octombrie 2009, semnat de Vasili Guban pe de o parte, în calitate de creditor și Gheorghe Forțu, Rodica Forțu, în calitate de debitori, care au acționat și în interesele copiilor săi minori Vladislav Forțu și Amelia Forțu, pe de altă parte, semnatarii au împrumutat suma de 7000 euro, termenul limită de întoarcere a împrumutului fiind 09 iulie 2010.

A mai indicat că, la 30 iunie 2010 a solicitat îndeplinirea prevederilor contractului, iar la 13 iulie 2010 și-a exprimat intenția realizării dreptului de gaj.

Ulterior, la 14 iunie 2013 lui Gheorghe Forțu și Rodicăi Forțu li s-a propus să transmită benevol în posesia lui Vasili Guban bunul gajat, în termen de 10 zile de la recepția preavizului (somației), care oficial le-a fost înmănată la 17 iunie 2013, înregistrat ulterior la OCT Cahul la 19 iunie 2013, sub numărul 1701/13/19585.

Menționează Vasili Guban că în legătură cu faptul intrării în întârziere, neachitarea în termen a datoriei de 7 000 euro, din care nu a fost achitat nimic, ținând cont de prevederile art.art. 268,617 din Codul civil, solicită instanței să încaseze suplimentar de la debitorii gajiști în beneficiul său a penalității pentru 6

luni de zile în mărime de 1 260 euro, iar în conformitate cu prevederile art.art.585, 619 Cod civil să mai fie încasată dobânda de întârziere în sumă de 2 358 euro.

Indică Vasili Guban că, cuantumul creanței, la situația din 14 iunie 2013, constituia suma de 10 618,23 euro, sumă adusă la cunoștință și debitorilor gajiști prin înmânarea preavizului (somației) din 14 iunie 2013.

Prin încheierea Judecătoriei Cahul din 20 ianuarie 2014 din motivul neprezentării reclamantilor, acțiunea a fost scoasă de pe rol.

Prin încheierea Judecătoriei Cahul din 04 aprilie 2014 s-a dispus anularea încheierii Judecătoriei Cahul din 20 ianuarie 2014, și punerea pe rola a cauzei.

Prin încheierea Judecătoriei Cahul din 24 aprilie 2014 s-au conexat într-un singur proces, pricina civilă la cererea de chemare în judecată a lui Vasili Guban împotriva lui Gheorghe Forțu și Rodicăi Forțu cu privire la deposedarea și vânzarea forțată a obiectului gajat depusă la 08 iulie 2013 și cererea lui Gheorghe Forțu și Rodicăi Forțu împotriva lui Vasili Guban cu privire la constatarea nulității clauzei contractuale și anume a contractului de gaj din 09 octombrie 2009.

Prin încheierea Judecătoriei Cahul din 10 iulie 2014 din motivul nerespectării procedurii prealabile acțiunea a fost scoasă de pe rol.

La 21 iulie 2014 reclamantul Vasili Guban, nefiind de acord cu încheierea Judecătoriei Cahul din 10 iulie 2014 a contestat-o cu recurs.

Prin decizia Curții de Apel Cahul din 03 noiembrie 2014 s-a admis recursul declarat de Vasili Guban și pricina s-a restituit spre examinare în fond.

Prin hotărârea Judecătoriei Cahul din 04 iunie 2015 s-a admis acțiunea înaintată de Vasili Guban.

S-a dispus încasarea de la Gheorghe Forțu și Rodica Forțu în beneficiul lui Vasili Guban a sumei de 7 000 euro cu titlu de datorie în baza contractului de gaj nr. 20389 din 09 octombrie 2009, penalitatea în sumă de 1 260 euro și dobânda de întârziere în sumă de 11 970 euro.

S-a dispus încasarea de la Gheorghe Forțu și Rodica Forțu în beneficiul lui Vasili Guban a sumei de 155 lei cu titlu de cheltuieli de judecată și suma de 1 500 lei cu titlu de taxă de stat achitată la depunerea acțiunii.

S-a dispus transmiterea silită a apartamentului nr. 2, situat în or. Cahul, str. Spirin 96, cu nr. cadastral 1701106.029.01.002, ce aparține cu drept de proprietate lui Gheorghe Forțu și Rodicăi Forțu în posesie lui Vasili Guban, în scopul exercitării drepturilor ce i se revin acestuia pentru recuperarea datoriei și plăților aferente din contul bunului gajat.

Acțiunea reconvențională înaintată de Gheorghe Forțu și Rodica Forțu împotriva lui Vasili Guban privind constatarea nulității clauzei contractuale și nevalabilității contractului de gaj nr. 20389 din 09 octombrie 2009 s-a respins ca neîntemeiată.

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, la 29 iunie 2015 Gheorghe Forțu și Rodica Forțu au declarat apel nemotivat, solicitând casarea hotărârii primei instanțe din 04 iunie 2015 cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care să fie respinsă cererea de chemare în judecată depusă de Vasili Guban și admisă cererea reconvențională.

Pe motivul declarației de abținere a judecătorilor Curții de Apel Cahul, prin încheierea Curții Supreme de Justiție din 04 noiembrie 2015, cauza a fost remisă pentru examinare în ordine de apel la Curtea de Apel Comrat.

Prin încheierea Curții de Apel Comrat din 18 noiembrie 2015 a fost lăsată fără curs cererea apelanților, fiindu-le acordat un termen pentru depunerea unei cereri motivate suplimentare de apel.

La 07 decembrie 2015 Gheorghe Forțu și Rodica Forțu au declarat apel motivat, menționând faptul, că consideră hotărârea instanței de judecată ca fiind drept una ilegală pe motivul neconformității ei cu dreptul material și încălcarea normelor de procedură la examinarea cauzei, fiind pasibilă casării.

Prin hotărârea suplimentară a Judecătoriei Cahul din 01 iulie 2016 s-a transmis silită a apartamentului nr. 2, situat în or. Cahul, str. Spirin 96, cu nr. cadastral 1701106.029.01.002, ce aparține cu drept de proprietate lui Gheorghe Forțu, Rodicăi Forțu, Vladislav Forțu și Ameliei Forțu în posesie lui Vasili Guban, în scopul exercitării drepturilor ce i se revin acestuia pentru recuperarea datoriei și plăților aferente din contul bunului gajat.

Prin decizia Curții de Apel Comrat din 08 decembrie 2016 s-a respins apelul declarat de Gheorghe Forțu și Rodica Forțu și s-a menținut hotărârea Judecătoriei Cahul din 04 iulie 2015 și hotărârea suplimentară din 01 iulie 2016.

La 28 decembrie 2016, Curtea de Apel Comrat a expediat în adresa participanților la proces copia deciziei (f.d. 26, Vol. III).

La 28 februarie 2017, Gheorghe Forțu și Rodica Forțu au declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe cu pronunțarea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii de bază și admitere a acțiunii reconvenționale.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Astfel, prin prisma dispoziției citate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul declarat în termen, în cazul în care conform avizului de recepție (f.d. 29-30; Vol. III), Gheorghe Forțu și Rodica Forțu au recepționat copia deciziei instanței de apel la 30 decembrie 2016.

Recurenții Gheorghe Forțu și Rodica Forțu, în motivarea recursului au indicat că, consideră neîntemeiată decizia instanței de apel, deoarece pricina a fost examinată cu interpretarea eronată a normelor de drept material și procedural.

Totodată consideră că instanța de apel a dat o apreciere greșită materialului probator și situației de fapt, invocând aceleași motive și temeuri pe care li-au invocat și în apel.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copiei de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia. În cazul neprezentării referinței în termenul stabilit, admisibilitatea recursului se decide în lipsa acesteia.

La 31 martie 2017, Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa participanților la proces cererea de recurs cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței.

La 27 aprilie 2017, Direcția Asistență Socială și Protecție a Familiei a depus referință la cererea de recurs declarată, prin care și-a exprimat opinia, indicând că susține cererea de recurs înaintată de Gheorghe Forțu și Rodica Forțu.

La 04 mai 2017, Vasili Guban a depus referință la cererea de recurs declarată, prin care și-a exprimat opinia, indicând că consideră neîntemeiată cererea de recurs, solicitând emiterea unei încheieri privind respingerea recursului ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 439 alin. (3) Codul de procedură civilă, judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

Audiind raportul verbal al judecătorului raportor și verificând temeiurile invocate în recurs în raport cu materialele pricinii civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este inadmisibil din următoarele motive.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin.(4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Completul Colegiului menționează că, Gheorghe Forțu și Rodica Forțu, în cererea de recurs nu au invocat nici unul din temeiurile de declarare prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) sau (4) Codul de procedură civilă.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

În conformitate cu art. 440 alin. (1) Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nicio referire cu privire la fondul recursului.

Completul judiciar indică că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2) și (3) din Codul de procedură civilă, fără a se examina temeinicia lor.

În acest sens, completul reiterează prin prisma jurisprudenței CEDO că „... art. 6 § 1 al Convenției, nu impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes.” (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

Astfel, din considerentele menționate și având în vedere faptul că, instanța de apel a examinat pricina sub toate aspectele, cu respectarea normelor de procedură și aplicarea corectă a legii materiale, iar în esența lor argumentele recursului, au fost verificate minuțios, la judecarea pricinii în ordine de apel, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de Gheorghe Forțu și Rodica Forțu, ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 270, art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e :

Recursul declarat de Gheorghe Forțu și Rodica Forțu, se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,

Valentina Clevadî

judecători

Dumitru Mardari

Galina Stratulat